

BRÜSSZEL INTÉZET

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ
2014. AUGUSZTUS

BRÜSSZEL INTÉZET

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ
2014. AUGUSZTUS

TARTALOM

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY	5
Összefogás	5
<i>Brüsszel Intézet</i>	5
A JELENTÉSRŐL	6
MÓDSZERTAN	8
ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK – 2014. AUGUSZTUS	13
Rongálás	13
Gyűlöletbeszéd	13
TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK	17
KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK	18
HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK	19
HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL	21
EGYÉB HÍREK	23
A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI	27
A HÓNAP KRÓNIKÁJA	30
KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS	31
FELHASZNÁLT IRODALOM	32
IMPRESSZUM	33

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzé teszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlölet-cselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbiek a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány augusztusi monitoring tevékenysége nyomán öt antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított. Egy eset a rongálás kategóriájába esik: a Szabadság téri német megszállás emlékművénél az egyik szervező és tiltakozó kezéből egy szélsőjobboldali tüntető kitépte a kamerát és a földhöz vágta. Négy eset pedig a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozik. Az egyik eset az Érpatakon történt szimbolikus bábuakasztás, a másik esetben a Sorsok Háza építési területét határoló kerítésre Izrael ellenes feliratokat írtak. A harmadik esetben a Debrecenben tartott Izrael melletti szimpátiatüntetés ellentüntetői Palesztinát támogató transzparenst tartottak fel. A negyedik esetben pedig egy fajszi férfi horogkereszteket rajzolt egy emlékmű talapzatára és egy épület falára Baján.

Egy olyan eset is volt, amikor az elkövetés idejét nem lehetett pontosan megállapítani, emiatt ezeket a statisztikába nem számítottuk be, de a *További antiszemita gyűlölet-cselekmények* részben beszámolunk róla. Jelentésünkben továbbá számos, a magyarországi holokauszthoz, antiszemitizmushoz kapcsolódó eseményről adunk hírt.

A Tett és Védelem Alapítvány 2014 augusztusában két esetben tett feljelentést: az egyik esetben garázdaság miatt, a másikban pedig nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása és közösség elleni uszítás büntette miatt. További egy esetben az Alapítvány törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett. A garázdaság miatt tett feljelen-

tés alanya Orosz Mihály Zoltán, aki Érpatakon jelképes bábuakasztást hajtott végre. A másik feljelentés alanya pedig több ízben holokauszttagadó kijelentéseket írt a Facebook segítségével, valamint közösség elleni uszításra alkalmas kifejezéseket is használt. A törvényességi felügyeleti eljárást Érpatak Község Önkormányzata ellen kezdeményezte az Alapítvány, mivel honlapjukon különböző összeesküvés elméleteket osztanak meg a látogatókkal.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az alapító kuratórium munkájában részt vett a statsquo/chábád EMIH, a neológiát és ortodoxiát képviselő Mazsihisz, a reform irányzatú SzimSalom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaiként számon tartott emblematikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a **Tett és Védelem Alapítvány** által életre hívott **Brüsszel Intézet**, az **Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet** (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoring munka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoring munka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az Intézet létrehozta és üzemelteti az **51 00 000** számon elérhető **FORRÓDRÓT**-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A **Brüsszel Intézet** kutatási terve a havi rendszeres monitoring-jelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekmény típusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többlet-jelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlölet-cselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, amint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szégyent is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlölet motivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalma-

¹ Ezek részletes definícióját lásd a *Módszertan* részben.

² Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

sak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlölet motiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, el láthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34-36)

MÓDSZERTAN

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlölet-cselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja³ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál;⁴
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét.

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető-törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntettét. Az újonnan elfogadott Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. paragrafusára foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlölet-beszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia⁵ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. paragrafusára a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntettéről szól. A 335. paragrafus pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

³ A gyűlölet bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakrabarti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁴ Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁵ A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

A gyűlölet incidensek meghatározásának módjairól, trendjeiről májusi jelentésünkben részletesen írtunk. Ezen kívül ott ismertettük a nemzetközi szakirodalom ezzel kapcsolatos megállapításait. Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlölet-incidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlölet-cselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a büntetőtörvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a büntetőtörvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlölet-incidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített,⁶ indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány – korábban említett – huszonnégy órás telefonos Forró Drótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a ki nyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozására. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható TV- és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

⁶ Ezek a *Módszertan* részben mutatjuk be.

A monitorozott gyűlölet-cselekmények közül vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, azonban a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁷

Gyűlölet-események, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak Magyarországon történt gyűlölet-események; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e;
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó, vagy azt gondolták róla, hogy zsidó;
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel]);
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak;
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez;
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez;
- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják;
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlölet-események, amelyek nem számítanak bele a statisztikába:

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlölet-cselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába (például: nem Magyarországon történtek);
- gyűlölet kifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e, és ha igen, milyen – akár büntetőjogi – következményei.

⁷ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategória-rendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszt-tagadás.

A másik kategorizáláskor, a *Nézzünk szembe a tényekkel!* ajánlása alapján, hétféle cselekmény-típust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10–12):

- Emberölés: halált okozó személy elleni támadás.
- Súlyos fizikai erőszak:
  - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat;
  - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás;
  - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghallhatnak;
  - bombák és levélbombák;
  - emberrablás.
- Támadás:
  - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos;
  - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet;
  - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett.
- Rongálás:
  - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt;
  - tulajdon meggyalázása;
  - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet.
- Fenyegetés:
  - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés;
  - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt;
  - zaklatás;
  - rágalmozás.
- Gyűlöletbeszéd:
  - nyilvános gyűlöletbeszéd;
  - virtuális gyűlölet;
  - sértő magatartás;
  - egynél több címzettnek elküldött sértő írás;
  - irodalom és zene.
- Diszkriminációs esetek.

Fontosnak tartjuk a gyűlölet-cselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légyeres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.⁸ Az idősoros adatok elemzésekor pedig mindenképpen gondot fordítunk majd az események dinamikájának bemutatására.

---

⁸ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK – 2014. AUGUSZTUS

A Tett és Védelem Alapítvány augusztusi monitoring tevékenysége nyomán öt antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított, amelyek közül egy a rongálás, négy pedig a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozik.

RONGÁLÁS

Zsidózás a német megszállás emlékművénél

Budapest, Szabadság tér

Forrás: Népszabadság

Augusztus 8-án a szokásos német megszállás emlékmű elleni tiltakozás után tartott »Eleven emlékmű« című beszélgetés végén szélsőjobboldali ellentüntetők mintegy 15 fős csoportja hangos zsidózásba kezdett: „Mocskos zsidók, takarodjatok Izraelbe!” mondatokat kiabáltak. Az emlékmű elleni tiltakozás egyik női szervezője és állandó résztvevője elővette a kameráját, mert dokumentálni akarta az eseményeket. A szélsőjobboldali tüntetők közül viszont egy nő kitépte a kezéből, és a földhöz vágta. Perceken belül nagy létszámú rendőri erősítés érkezett, ennek köszönhetően nem fajult verekedésig a konfliktus. A szervező feljelentést tett. A támadót előállították, majd kihallgatták.

GYŰLÖLETBESZÉD

Érpataki bábuakasztás

Érpatak, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Forrás: MTI

Érpatakon augusztus 2-án rendezett »Dicsőség a névtelen palesztin hősöknek! Igazságot Palesztinának!« címmel „önkormányzati és civil tiltakozást” a helyi önkormányzat, az Érpataki Modell Országos Hálózata és a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom. Ezen Orosz Mihály Zoltán érpatiki polgármester – a YouTube videó megosztó portálon közzétett felvétel szerint – beszéde végén felakasztatott két, Simon Peresz volt izraeli államelnököt és Benjamin Netanjahu miniszterelnököt ábrázoló bábút.

Az esettel bővebben foglalkozunk a *Hivatalos és civil reakciók*, a *Hírek a magyarországi antiszemitizmusról*, valamint *A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei* részekben.

Feliratok a Sorsok Háza építési kordonján

Budapest, Fiumei út

Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

Augusztus 4-én tette közzé a Fórum az antiszemitizmus ellen Facebook oldalán azokat a képeket, amelyeken jól látható, hogy a volt Józsefvárosi Pályaudvar helyén épülő Sorsok Háza múzeumot körülvevő kordonra ismeretlen elkövető vagy elkövetők Izraelt gyalázó feliratokat és a zsidókat sértő ábrákat festettek fel. A kerítésre a következő feliratokat írták különböző verziókban: „Terrorista Izrael”, „Gyerek gyilkos Izrael”, „400 palesztin gyermek”, valamint a rajzolt ábrán egy stilizált emberforma Dávid-csillagot tart egy kuka fölé.

A Sorsok Háza kordonján található feliratok. Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

Debrecenben szimpátiatüntetést tartottak Izraelért

Debrecen, Hajdú-Bihar megye

Forrás: MTI

Augusztus 11-én Debrecenben rendezték meg a »Békét a világnak, békét Izraelnek!« elnevezésű demonstrációt. A rendezvényen Ilan Mor, Izrael magyarországi nagykövete is fel szólalt. Ilan Mor szerint Izrael egyedül próbálja megvédeni államát, népét, a diaszpórában élőket. Feltette a kérdést: miért nem emelik fel a szavukat Magyarországon az emberek, miért nem hallatják a szavukat a magyar keresztények, amikor a Közel-Keleten a keresztényeknek is az életére törnek? A nagykövet többek között a következőket mondta: „Fel kell emelni a szavunkat a gyalázat ellen, elégünk van a hallgatásból, az antiszemitizmusból és az újkori antiszemitizmusból: az antiizraelizmusból!”

A helyszínen ellentüntetők is jelen voltak, akik a magyar zászló mellett Palesztina feliratú és palesztin zászlót ábrázoló és „Ne öljetek gyerekeket” feliratú táblákat tartottak a magasba.

Horogkereszteket festett egy férfi Baján

Baja, Bács-Kiskun megye

Forrás: MTI

Augusztus 27-én egy férfi egy-egy horogkeresztet rajzolt a bajai Szentháromság tér egyik épületére és a Déri-kert egyik emlékművének talapzatára festékszóróval. Az emlékmű mellett vissza akarták tartani a járókelők, ő azonban késsel fenyegetőzött, majd elsétált.

A személyleírás alapján a bajai nyomozók rövid időn belül elfogták és előállították a 46 éves fajszi férfit, akit ki is hallgattak. A férfi ellen a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság önkényuralmi jelkép használatának vétsége és más bűncselekmények elkövetésének megalapozott gyanúja miatt indított nyomozást.

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring tevékenysége során 2014 augusztusában egy olyan antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, amely nem képezi részét a statisztikának, mivel az elkövetés ideje nem behatárolható.

Antiszemita felirat egy hirdetőtáblán

Magyarország

Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

Augusztus 14-én a Fórum az antiszemitizmus ellen Facebook oldalán tett közzé egy fényképet, amelyen egy beazonosítatlan helyen lévő hirdetőtáblán a „Sosem gyerekek kezdik a háborút!” felirat szerepel. Ismeretlen elkövető a hirdetésen szereplő mondatot a következővel egészítette ki: „Hanem a rohadt zsidók”.

Antiszemita felirat. Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

A német megszállás emlékműve

Budapest

Forrás: Heti Válasz

A német megszállás emlékművének felállításával kapcsolatos eseményeket és megszólalásokat ez évi jelentéseinkben folyamatosan összegeztük.

Augusztus 14-én jelent meg Kövér László, házelnökkel egy interjú a Heti Válaszban. Az emlékmű kapcsán elmondta, hogy „nem [...] akarjuk lemosni a magyar állam azon valahai képviselőinek szégyenét, akik egy megszálló hatalom kollaboránsaiként közreműködtek magyar emberek százezreinek kiirtásában. A rendszerváltozás óta a magyar állam képviselőiben már ezerszer bocsánatot kértünk, és fejet hajtottunk az áldozatok emléke előtt. Abban a játszmában azonban nem veszünk részt, hogy egy politikai kisebbség uralmi igényeihez alakítsuk a történelem értékelését, és az egész magyar társadalmat fasisztává és antiszemitává nyilvánítsuk. Az emlékmű erről is szól. Ezért is fontos, hogy nem tesz különbséget a német megszállás áldozatai között.”

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Az érpataki bábuakasztás ügyében nyomozást indítottak

Budapest

Forrás: MTI, Népszabadság, morvaikrisztina.hu

Az augusztus 2-án történt esetet az *Antiszemita gyűlölet-cselekmények* részben ismertettük.

Ilan Mor, Izrael budapesti nagykövete augusztus 4-i, az MTI-hez eljuttatott közleményében úgy fogalmazott: megdöbbenéssel és aggodalommal értesültek arról „az Izrael ellenes és antiszemita horror show-ról, amelyet Érpaták polgármestere és társai követtek el a hétvégén”. Kifejtette: egy magyar szélsőjobboldali, helyi politikus „ismételten a legrosszabb felbujtó szavakat használja Izrael első számú vezetői ellen. Támogatói tapsviharának kíséretében gyakorlatilag nyilvánosan elkövetett gyilkosságra buzdított”. A nagykövet leszögezte: demokratikus országként Izrael tiszteletben tartja a gyülekezés szabadságát és a szabad véleménynyilvánítás jogát, de soha nem fogja elfogadni az olyan tetteket és kifejezéseket, amelyek zsidóellenesek, a rasszizmust, az idegengyűlöletet népszerűsítik és más emberek meggyilkolására szólítanak fel, „mint ahogy azt Érpatakon hallottuk”.

Augusztus 4-én a Külgazdasági és Külügyminisztérium is megdöbbenésének adott hangot az érpataki polgármester hétvégi akciója miatt. A külügyi tárca szerint a polgármester a gázai háborút és annak ártatlan áldozatait használja fel ürügyként gyűlöletkeltő propagandája terjesztéséhez. Hozzá tették: a más államok vezetői feletti önkényes és jelképes ítélkezés összeegyeztethetetlen az európai normákkal és a jogállamisággal is.

Fazekas Géza, a Legfőbb Ügyészség szóvivője augusztus 5-én az MTI-vel közölte: augusztus 4-én Izrael nagykövete kereste meg az ügyészséget az augusztus 2-án Érpatakon történtek miatt. Ezt a megkeresést – amely tartalma szerint feljelentésnek minősül – további intézkedésre a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészségnek továbbították. A Nyíregyházi Járási Ügyészség pedig augusztus 5-én közösség elleni uszítás bűntettének gyanúja miatt nyomozást rendelt el, amellyel a Nyíregyházi Rendőrkapitányságot bízta meg – olvasható a közleményben.

Az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) kommunikációs szolgálata viszont augusztus 5-én este a rendőrség honlapján azt írta, hogy az augusztus 2-án Érpatakon megtartott demonstráción történetekkel kapcsolatban az eljárás lefolytatására az ORFK a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Irodát jelölte ki.

Augusztus 5-én Vadai Ágnes országgyűlési képviselő, a Demokratikus Koalíció (DK) alelnöke közleményében azt írta, hogy Érpaták polgármestere nyilvánosan, hóhér segítségével kötél általi halálra ítélte Izrael mai vezetői. A DK ezért felszólította a legfőbb ügyészt, hogy azonnal indítson nyomozást a polgármester ellen.

Augusztus 5-én Szóllósi Gábor, az Együtt-PM polgármesterjelöltje bejelentette, hogy aláírásgyűjtésbe kezd, hogy lemondásra bírják Orosz Mihály Zoltánt. A településvezető által sorozatosan elkövetett cigányellenes, idegenellenes és antiszemita megnyilvánulások a mi-napi akcióval olyan szintet értek el, ahol már azt kell mondanunk: ne tovább!” – jegyzi meg az Együtt-PM jelöltje, aki az eset miatt az érpatakiak normális többsége nevében bocsánatot kér.

Augusztus 6-án Morvai Krisztina, a Jobbik európai parlamenti képviselője a Legfőbb Ügyésznek írt nyílt levelében védte meg Orosz Mihályt, aki szerinte csak felháborodásának adott hangot a „performansszal”.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK

A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Az erőszak elfogadása Magyarországon

Budapest

Forrás: pcblogger.atlatszo.hu

A Political Capital megbízásából júniusban készített felmérés eredményeit júliusi jelentésünkben összegeztük. Augusztus 4-én az erőszak elfogadásával kapcsolatos eredményeiket tették közzé blogjukon.

A felmérés ezen részében arra voltak kíváncsiak, hogy az emberek mennyire tartják igazolhatónak az erőszakot a megnevezett 14 társadalmi csoporttal⁹ szemben. A kutatást 1000 fős mintán személyes kérdéssel végezték. A minta a 18 év feletti felnőtt magyar lakosságot reprezentálja nem, kor, iskolai végzettség és lakóhely településtípusa szerint. Az eredményeket két részletben július elején tette közzé a Political Capital blogja.

A megkérdezettek a melegek és a zsidók esetében tartják legkevésbé elfogadhatónak az erőszakos fellépést. Ezt csak a válaszadók 14, illetve 16 százaléka tartja elfogadhatónak, míg a legnagyobb többség elutasítja azt. Más a helyzet azonban a cigányokkal kapcsolatban, ahol a megkérdezettek 29 százaléka vélekedett úgy, hogy inkább, vagy teljes mértékben igazolható a velük szembeni erőszak. A zsidókkal szemben a fideszesek jobban elfogadják az erőszakot. A cigányokkal szembeni fellépés elfogadottsági szintje pedig egyforma a fideszes és jobbikos pártpreferenciájú csoportokban.

Az érpataki bábuakasztás külföldi reakciói

Berlin, Németország

Forrás: MTI

Az augusztus 2-án történt esetet az *Antiszemita gyűlölet-cselekmények* részben ismertettük.

A Die Welt című konzervatív német lap online kiadásában augusztus 6-án az érpataki bábuakasztásról közölt írást. »Netanjahu-kivégzést rendez a jobbikos politikus« című cikkében a szerző, Boris Kálnoky kiemelte, hogy „az antiszemita uszítás nem ritkaság a Jobbik részéről”. Hozzátette: a Magyarországról szóló hírek „néha rossz karikatúrának tűnnek”, amelyeken egy „fasisztoid, antiszemita, kicsi, de nagyhangú és általában véve kissé nevetéses” ország képe bontakozik ki. Ez a beállítás „olykor igazságtalan”, néha viszont az az oka, hogy „a dolgok itt-ott valóban így állnak, vagy még rosszabbul” – írta a Die Welt szerzője.

---

⁹ Bűnözők; terroristák; radikális jobboldali csoportok; radikális baloldali csoportok; a nemzet ellenségei, hazaárulók; cigányok; politikusok; bankok; zsidók; multinacionális vállalatok; kábítószeresek; természetrombolók; homoszexuálisok; a demokráciát fenyegető, tekintélyelvű vezetők

je. Az érpataki bábuakasztás részleteit ismertetve úgy vélekedett, hogy az akció az őszi önkormányzati választásokra vonatkozó „hideg számítás” eredménye, s az egyik oka az lehet, hogy a Jobbik próbálja megtartani azokat az aktivistákat, akik a differenciált politikusi megnyilvánulások helyett inkább „a zsidók és romák elleni vaskos kiszólásokat” kedvelik, és az utóbbi időben mutatott „pihe-puha”, visszafogott arculat miatt elhagyták a pártot.

Boris Kálnoky augusztus 8-án is közölt egy írást a Die Weltben »Magyarország nyomoz a hóhér-polgármester ellen« címmel. Boris Kálnoky kiemelte, hogy a hatóságok nyomozást indítottak az érpataki polgármester ellen az antiszemita lózungokkal kísért bábuakasztós akciója miatt. Kálnoky hangsúlyozta, hogy az eljárást az Orbán-kormány által elfogadott új szabályok tették lehetővé, amelyek célja a vallási és etnikai közösség elleni uszítás megakadályozása. Úgy tűnik, az ügyészség határozott intézkedését mindenekelőtt a sajtó konzervatív része üdvözölte és tárgyalta nagy terjedelemben, a baloldali ellenzéki Népszabadság viszont „megelégedett egy rövid jelentéssel” – emelte ki a szerző. Hozzátette, hogy „a magyar baloldali ellenzék szereti a kormány nyakába varrni a jobboldali radikális kisiklásokat, arról viszont kevésbé kiemelt helyen számol be, ha a kormány fellép a szélsőségekkel szemben”.

Raphael Vago véleménye

Budapest

Forrás: Népszabadság

Augusztus 13-án Raphael Vagoval, Tel-Avivi Egyetem oktatójával közölt interjút a Népszabadság. Arra a kérdésre, hogy mit lehet tenni a magyarországi antiszemitizmus ellen, azt válaszolta, hogy „a holokauszt hetvenedik évfordulója rávilágított, hogy mennyire bonyolult a helyzet Magyarországon. Főleg a kormánynak, de a civil társadalomnak is többet kellene tennie az antiszemitizmussal, a szélsőségekkel szemben. Sokszor látogatok Magyarországra. Nekünk, izraelieknek fájnak ezek a dolgok, és aggasztónak találjuk a holokauszt vagy a Horthy-korszak relativizálását. Meg kell ugyanakkor jegyezni, Izraelben számos magyar vonatkozású megemlékezést tartottak az évforduló alkalmából. Ezen Nagy Andor tel-avivi nagykövet részt vett, beszédét nagyon jól fogadták.”

Erősödik a magyarországi antiszemitizmus

Budapest

Forrás: MTI

Fischer Ádám karmester a Zsidó Nyári Fesztivál augusztus 31-i megnyitóján a magyarországi antiszemitizmus erősödéséről beszélt a Dohány utcai zsinagógában. Úgy fogalmazott: a zsidó szervezeteknek és minden jóérzésű embernek fel kell vennie a kesztyűt az összekacsintó, kódolt zsidózás ellen, ami nem maradhat bocsánatos bűn, mert tolerálása egyre inkább megmérgezi a társadalmat. Fischer Ádám szerint a magyarországi antiszemitizmus a gazdasági bajok fokozódásával várhatóan tovább erősödik majd. Mint mondta, külföldön élve azt tapasztalja, hogy Magyarország egyre inkább elszigetelődik Európán belül.

EGYÉB HÍREK

Balog Zoltán a roma holokausztról nyilatkozott

Budapest

Forrás: MTI, ATV, Magyar Rádió, MTI-OS

Augusztus 3-án a Magyar Rádió »Vasárnapi újság« című műsorában nyilatkozott Balog Zoltán, az Emberi Erőforrások minisztere a roma holokauszttal kapcsolatban. Elmondta: „Magyarországról semmifajta roma, cigány deportálás nem történt, Ausztriából történt, tehát a magyar cigányokat is onnan vitték, és ezért valóban Magyarország is érintett”.

Teleki László, az MSZP országgyűlési képviselője az ATV Egyenes beszéd című műsorában telefonos interjú keretében elmondta, hogy Balog Zoltán nagyon sok embert megsértett kijelentéseivel, különösen azoknak a hozzátartozóit, akiket elvittek a koncentrációs táborokba. A politikus elmondta: több történész leírta már, hogy Magyarországon összegyűjtötték a romákat, és úgy küldték őket a haláltáborokba, ahonnan 5000 fő nem tért vissza soha.

Osztolykán Ágnes, az LMP oktatáspolitikusa az ATV *Reggeli Start* műsorának augusztus 5-i adásában elmondta, hogy komoly tudatlanságra vall a nemzeti erőforrások miniszterének a roma holokauszt hetvenedik évfordulója kapcsán tett kijelentése. Osztolykán szerint, ha Balog Zoltán utána olvasott volna a témának, vagy megkérdezte volna azokat az embereket, akik roma holokauszt-kutatással foglalkoznak, akkor nem tett volna ilyen kijelentést.

Daróczi Ágnes, a Cigányságkutató Intézet igazgatója augusztus 5-én az ATV *Egyenes beszéd* című műsorában elmondta, hogy megdöbbenéssel és értetlenül álltak a miniszter mondatai előtt, mert azok nem voltak összhangban a korábbi megszólalásokkal. Valamint kifejezte reményét, hogy tudatlanság miatt mondta azt a hétvégén Balog Zoltán, hogy Magyarországról nem deportáltak cigányokat a II. világháború idején.

Az MSZP nevében Kunhalmi Ágnes, a párt kulturális bizottságának elnöke, augusztus 5-i közleményben követelte, hogy Balog Zoltán azonnal távozzon miniszteri posztjáról.

Vadai Ágnes, a Demokratikus Koalíció (DK) alelnöke augusztus 5-i közleményben a következőket írta: „Magyarország ma ott tart, hogy az Orbán-rezsim minisztere, bizonyos Balog Zoltán, nyíltan relativizálhatja a holokausztot.” Erre hivatkozva megkérdezte, hogy Balog Zoltán mikor kér bocsánatot a romáktól.

Az Együtt-PM augusztus 5-i közleményében nemtetszésének adott hangot: „Balog Zoltán odáig merészkedett, hogy eltagadja az akkori magyar állam felelősségét a náci vészkorokban meggyilkolt roma honfitársainkkal történetek kapcsán.”

Augusztus 5-én a Fidesz közleményben fejezte ki, hogy a baloldal politikai célból félreértelmez egy kiragadott mondatot, hiszen Balog „már minisztersége előtt is évről-évre felszólalt

a roma áldozatokért mind a holokauszttal emléknapiján évről évre megrendezett ökumenikus megemlékezésen, mind számos más fórumon”.

Felháborítónak és méltatlannak nevezte a Balog Zoltán emberi-erőforrás miniszter elleni támadásokat a Fővárosi Roma Oktatási és Kulturális Központ főigazgatója augusztus 5-én közleményben. Kathy Horváth Lajos hegedűművész-zeneszerző, az Európai Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja kiemelte a közleményben: Balog Zoltán hosszú évek óta dolgozik a magyarországi roma közösség integrációjáért, támogatja a cigány kultúra hagyományait és örökségét, valamint református lelkészként mindannyiunk szószólója az „Atyánál” is.

A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége – Összefogás a Demokráciáért (MEASZ) több szervezet nevében¹⁰ augusztus 5-i közleményében a következőket írta: „Tiltakozunk a magyarországi cigány holokauszttal kormányzati tagadása ellen! Balogh Zoltán miniszter a kormány képviselőjében minapi kijelentésében lényegében tagadta a magyarországi cigányok holokauszttal.” Majd lemondásra szólították fel Balog Zoltánt.

A ternYpe – Nemzetközi Ifjúsági Hálózat augusztus 5-én azt közölte az MTI-vel, megdöbbenőnek tartja, hogy „a cigányság integrációjáért is felelős miniszter éppen a roma holokauszttal emléknapiján sajátos értelmezésével vonja kétségbe, hogy a második világháború idején Magyarországról tömegesen deportáltak volna cigányokat koncentrációs táborokba, ahol módszeresen semmisítették meg őket zsidó honfitársaikkal együtt”.

Az Országos Roma Önkormányzat augusztus 6-i közleményében leszögezte, hogy „Balogh Zoltán miniszter rendkívül sokat tett és tesz a társadalmi felzárkózás és roma integráció területén, munkáját a hazai cigányság elismerésre méltónak tarja”. Valamint sajnálatukat fejezték ki, hogy „az ellenzéki politikai körök a miniszter elmúlt évtizedes munkájának eredményeit nem veszik figyelembe”.

Augusztus 7-én a Civil Összefogás Közhasznú Alapítvány közleményében kifejezte, hogy a baloldal Balog Zoltán mondatait félremagyarázza, és tudatosan „elfeledkeznek sok éves cigányokért folytatott munkájának eredményességéről és lemondását követelik”. „Együtt valljuk a miniszterrel, hogy a cigányokkal kapcsolatos történelem pontos megismerése minden magyar embernek elkerülhetetlenül fontos feladata.”

Az MSZP Roma tagozata augusztus 7-én több kérdést intézett Czibere Károly szociális és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkárhoz. A kérdések mindegyike arra kérdezett rá, hogy egyetért-e Balog Zoltán véleményével, amit a Magyar Rádióban fogalmazott meg.

A DK augusztus 8-i közleményében tudatta Nagy-Huszejn Tibor, elnökségi tag, hogy feljelentik Balog Zoltán holokauszttal tagadásáért a fentebbi idézet miatt. Nagy-Huszejn kíváncsi

¹⁰ Antifasiszta Hálózat, Demokratikus Polgári Ellenzék, Hét Olajfa Egyesület, Magyar – Cigány Országos Biztonsági Hálózat, Béke- és Jogvédő Egyesület, Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége

arra, vajon mit gondol a miniszter, hogyan kerültek ezek a cigányok Ausztriába? Kivándoroltak talán, hogy kérhessék saját deportálásukat? Azt is szívesen megtudnák, vajon a miniszter szerint Komárom Ausztriában van-e, és ha nem, ugyan miért tervezte a kormány (amelynek ő már akkor is tagja volt) a holokauszt-emlékév keretében, hogy idén augusztus 2-án a komáromi Csillagerődben, a magyarországi roma deportálások központjában emlékeznek meg a Pharrajimusról? – állt a közleményben.

Szintén augusztus 8-án jelentette be a Magyarországi Cigányok Fóruma – Összefogás Magyarországért Párt, hogy feljelentést tett holokauszttagadásért Balog Zoltán ellen. Ifj. Bogdán János, a párt elnöke azt közölte, nem fogadják el, hogy 70 évvel a holokauszt után sem hagyják békében nyugodni ártatlanul meggyilkolt halottainkat, gyermekeket, időseket. „Balog Zoltán miniszter úrnak, mint bárkinek, aki kétségbe vonja, kisebbíti a holokauszt tényét, emberileg, erkölcsileg és jogilag is felelnie kell. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy minél nagyobb közhatalommal bír valaki, annál nagyobb a felelőssége.” – írták a párt közleményében.

Augusztus 8-án a Művészeti-Oktatási-Kulturális-Közéleti Alapítvány kiállt Balog Zoltán mellett, hiszen „fiatal kora óta dolgozik a marginalizált helyzetben élők, többségében cigány származású emberek élethelyzetének jobbra fordításán. Balog Zoltán fiatal humanista és ifjú református lelkeszként már a 90-as években igen aktív tevékenységet folytatott a romákért, emellett megemlékezéseket szervezett, és bonyolított le. Azóta is folyamatosan kiáll a cigány emberekért [...]”

Fajvédők és nacionalisták kongresszusa ellen tiltakoztak

Budapest

Forrás: MTI, cink.hu, Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének honlapja, npiamerica.org

Augusztus 4-én adta hírül a cink.hu, hogy a *The National Policy Institute* szervezésében október 3–5. között amerikai fajvédők és orosz nacionalisták fognak kongresszust tartani »Európa jövője« címmel Budapesten. A fehér felsőbbrendűséget hirdető Intézet rendezvényén felszólal többek között az Intézet előző igazgatója, az amerikai Jared Taylor, aki a „faji érdekek” védelmezője és a „faji realizmus” kifejezés kitalálója; az orosz Alexander Dugin, az eurázsiai felsőbbrendűség apostola, a Putyin-féle agresszív Oroszország ideológusa és a jobbkios Gyöngyösi Márton. A konferencia meghívójában a Jobbikot Európa egyik legígéretesebb tradicionális pártjaként aposztrofálták.

Augusztus 7-i közleményében az Együtt-PM a szélsőjobb oldali konferencia lemondására szólította fel a Jobbikot, mert azzal szégyent hoznak Magyarországra.

Augusztus 15-i nyílt levelében Hanti Vilmos, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének elnöke tizenegy szervezet¹¹ nevében kérte Orbán Viktor miniszterelnököt, hogy „kormányának kétharmados többségével akadályozza meg, hogy a világ szélsőjobbjának képviselői – jobb híján – Magyarországra jöjjenek, s ezzel szeretett hazánk a világ szemétdombjává váljék”.

---

¹¹ Antifasiszták Egységbe Facebook Csoport, Antifasiszta Hálózat, Demokratikus Polgári Ellenzék, Ellenállók Nemzetközi Szövetsége (FIR), Hét Olajfa Egyesület, Magyar Antifasiszta Liga, Magyar Cigány Országos Biztonsági Hálózat Béke és Jogvédő Egyesület, Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége, Nemzetközi Roma Internetes Hálózat, Nagy Imre Társaság Budapesti Szervezete, Romák és Mindazok, Akik Elutasítják a Faji Megkülönböztetést Facebook Csoport

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI

A TEV törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett – az eljárást áthelyezték és a feljelentést elutasították

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Augusztus 5-én az Alapítvány törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatalnál Érpatak Község Önkormányzata ellen. Az Önkormányzat honlapján az »A mi hazánk« aloldalon különböző, a szélsőjobb oldali szubkultúrában ismert összeesküvés elméletet tár a látogatók elé. Ilyen például a »Julius Evola: Az okkult háború – Az okkult háború fegyverei« című írás, melynek legfőbb hivatkozási alapja a Cion Bölcsseinek Jegyzőkönyvei. A mű a 20. század elején terjesztett antiszemita pamflet, amely bizonyítani kívánja az egész világra kiterjedő zsidó összeesküvést. Ezzel ellentétben, az Alaptörvényben viszont deklarálták, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére, valamint a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának a megsértésére.

Ezen kívül az önkormányzati honlap az Amerikai Egyesült Államokat 2001. szeptember 11-én ért terrortámadásokkal kapcsolatos összeesküvés-elméletet bemutató videót ajánl. Pedig a Magyar Köztársaság 2001. évi egyik országgyűlési határozatban ellenkezően nyilatkoztak: „Mélységesen és a leghatározottabban elítélünk minden olyan megnyilatkozást, amely az ártatlan áldozatok életét kioltó, emberiségellenes, esztelen terrortámadás egyértelmű megbélyegzése helyett indokot próbál keresni erre a barbár cselekedetre.”

Augusztus 14-i levelében a Kormányhivatal tájékoztatta az Alapítványt, hogy annak törvényességi felügyeleti eljárása a helyi önkormányzatok működésére, döntéshozatalára és működésük jogszerűségére terjed ki. Az eljárásra jogosult szerv pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság, ahová a Kormányhivatal áttette az ügyet.

Augusztus 27-i határozatában a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság ismertette, hogy az Alapítvány eredeti panasza alapján közösség elleni uszítás gyanúja miatt indult eljárás. Az eljárás lefolytatása miatt feljelentés kiegészítést rendeltek el, melynek segítségével megállapították, hogy a »Julius Evola: Az okkult háború – Az okkult háború fegyverei« című írás nem tartalmaz uszító gyűlölet keltésre alkalmas adatokat. Ezen kívül a 2011. szeptember 11-i terrortámadással kapcsolatos összeesküvés elméletek pedig nem tartalmaznak olyan információt, vagy közlést, amelyek alkalmasak lennének arra, hogy az oldalt látogató személyeket valamely nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport ellen gyűlöletre uszítsanak, ezért a feljelentés elutasítása felől határoztak.

A TEV feljelentést tett garázdaság miatt Orosz Mihály Zoltán ellen – a feljelentést áthelyezték

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Augusztus 6-án az Alapítvány feljelentést tett a Nyíregyházi Rendőrkapitányságon nyilvános rendezvényen elkövetett garázdaság miatt Orosz Mihály Zoltán ellen. Augusztus 2-án Orosz Mihály Zoltán, Érpatak polgármestere »Tiltakozás az izraeli szabadkőműves terrorállam népirtása ellen« című rendezvényen fél óras beszédet tartott. Habár a Rendőrkapitányság közösség elleni uszítás miatt – a feljelentést megelőzően – nyomozást rendelt el, az Alapítvány garázdaság büntette miatt is eljárást kezdeményezett. Ennek oka egyrészt, hogy Orosz hallgatóság előtt papírból készült, Izrael állam zászlajának szabadkőműves jelképekkel stilizált változatát a földre helyezte, majd színpadiasan a csizmáját olyan módon törölte bele, hogy az darabokra szakadjon; másrészt ezt követően utasította a háta mögött, arcát csuklyával takaró embert, hogy a Benjamin Netanjahut és Simon Pereszt megszemélyesítő bábukon végrehajtsa az általa politikai performansznak nevezett kötél általi halálbüntetéseket.

A garázdasághoz megkívánt „erőszakos” magatartás valamely dolog elleni erőszakban is megnyilvánulhat. A dolog elleni erőszak rendszerint a dolog állagának sérelmével jár. Ez a zászló esetében bekövetkezett. Ezen kívül a garázda cselekménynek másokban megbotránkozás vagy riadalom keltésére alkalmasnak kell lennie. A megbotránkozás a kihívó cselekményre mások általi elítélő reagálás, nemtetszés vagy méltatlankodás, illetve ez utóbbi érzéseknek észlelhető kinyilvánítása. Az elkövető cselekményére adott reakciók (*Lásd: Hivatalos és civil reakciók*) egyértelműen tanúsítják ezt a megbotránkozást.

Augusztus 13-i határozatával a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság áthelyezte a garázdaság miatt tett feljelentést a Nemzeti Nyomozó Iroda Nemzetközi Bűnüldözési Főosztályára, mivel a szerv magához vonta a nyomozás lefolytatását, hiszen az ügygel kapcsolatban egy magánszemély, és Ilan Mor, Izrael magyarországi nagykövete is feljelentést tett, és célszerű ezeket egy eljárásban elbírálni.

Az Erzsébet téri zsidózás miatt indított garázdaság szabálysértési eljárást megszüntették

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Júniusi és júliusi jelentésünkben ismertettük, hogy június 17-én az Alapítvány feljelentést tett közösség tagja elleni erőszak miatt a brazil világbajnokság idején történt Erzsébet téri zsidózás miatt.

Augusztus 13-i határozatában a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya az Alapítvánnyal közölte, hogy az előző feljelentés alapján garázdaság szabálysértési előkészítő eljárás indult. Viszont az eljárás alá vont személy kiléte nem állapítható meg és az eljárás folytatásától sem várható eredmény, ezért az eljárást megszüntették.

A TEV feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása és közösség elleni uszítása miatt ismeretlen tettes ellen

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Augusztus 15-én az Alapítvány feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása és közösség elleni uszítás miatt ismeretlen tettes ellen. Az Alapítvány a 2014. július 13-i párizsi zavargással kapcsolatban honlapján közzétett egy cikket, melyhez – a Facebook beépülő modul segítségével – J. Z. A. a következő hozzászólást fűzte: „Mocskos rühes tetves GYILKOS ZSIDÓK gázkamrába velük” (szöveghű idézet). E hozzászólás felkeltette az Alapítvány érdeklődését, és a felhasználó Facebook oldalának átvizsgálásakor az alábbi J. Z. A. által tett megjegyzéseket találta az Alapítvány:

Július 15-én írta: „Bízom benne, hogy ezekben is gyönyörködik a zsidó gárda. Miközben az összes metélt a holokamuja miatt sajnálatja magát...”

Január 18-i bejegyzés: „Nemcsak mocskosak hanem élet és ember ellenesek is! Minden ZSIDÓT GÁZKAMRÁBA!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! A holokaust is csak hazugság!!!!!!!!!!!!!!”.

2013. július 17-én pedig a következőket írta: „Mocskos rohadt tetves kisállattenyésztők rühes CIGÁNYOK!!!! Pusztuljatok MIND!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! Reszkesetek, Hitler anyja újra terhes!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!”.

A fenti hozzászólások megvalósítják az Alapítvány szerint a nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadását, mivel a „holokamu” kifejezést és „a holokaust is csak hazugság” szöveget használja. A közösség elleni uszítás tényállást pedig a „Minden ZSIDÓT GÁZKAMRÁBA!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!” és a „CIGÁNYOK!!!! Pusztuljatok MIND!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!” mondatokkal valósítja meg.

A Jobbik Üllési Alapszervezete ellen indított nyomozást felfüggesztették

Szeged

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

2013. május 27-én az Alapítvány feljelentést tett a BRFK Felderítési Főosztályánál nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt ismeretlen tettes ellen. Az Alapszervezet ingyenesen megjelenő havi kiadványának 2011 májusi számában »Holokaust – kirakós játék« című írás jelent meg. A szerző a holokausszal kapcsolatban kifejtette, hogy „semmilyen tárgyi bizonyítékot nem találtak, amely alátámaszthatta volna a zsidók tömeges legyilkolását. Se képeket, se terveket, se dokumentumokat. Semmit.” Valamint kijelentette, hogy a holokaust a „világtörténelem egyik legnagyobb, legaljasabb átverése”. 2013. június 10-i határozattal illetékesség és hatáskör hiánya miatt az ügyet áttették a Szegedi Rendőrkapitányságra.

2014. augusztus 19-i határozatával a Szegedi Járási Ügyészség a nyomozást felfüggesztette, mivel B. T. bűnsegéd, aki az Üllési Alapszervezet honlapjára a cikket feltöltötte, gyanúsított kihallgatása nem lehetséges, mivel egészségi állapota miatt kommunikációjában súlyosan korlátozott, és érdemi javulás nagy valószínűséggel a jövőben sem várható.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Ssz.	Dátum	Esemény	Kategória
1.	augusztus 2.	Érpataki bábuakasztás	Gyűlölet-cselekmények: gyűlöletbeszéd
2.	augusztus 4.	Feliratok a Sorsok Háza építési kordonján	Gyűlölet-cselekmények: gyűlöletbeszéd
3.	augusztus 4.	Az erőszak elfogadása Magyarországon	A magyarországi antiszemitizmusról
4.	augusztus 4-6.	Az érpataki bábuakasztás ügyében nyomozást indítottak	Hivatalos és civil reakciók
5.	augusztus 5., 14., 27.	A TEV törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett – az eljárást áthelyezték és a feljelentést elutasították	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
6.	augusztus 6., 8.	Az érpataki bábuakasztás külföldi reakciói	A magyarországi antiszemitizmusról
7.	augusztus 6., 13.	A TEV feljelentést tett garázdaság miatt Orosz Mihály Zoltán ellen – a feljelentést áthelyezték	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
8.	augusztus 8.	Zsidózás a német megszállás emlékművénél	Gyűlölet-cselekmények: rongálás
9.	augusztus 11.	Debrecenben szimpátiatüntetést tartottak Izraelért	Gyűlölet-cselekmények: gyűlöletbeszéd
10.	augusztus 13.	Raphael Vago véleménye	A magyarországi antiszemitizmusról
11.	augusztus 13.	Az Erzsébet téri zsidózás miatt indított garázdaság szabálysértési eljárást megszüntették	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
12.	augusztus 14.	Antiszemita felirat egy hirdetőtáblán	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
13.	augusztus 14.	A német megszállás emlékműve	Közösségi hírek, reakciók
14.	augusztus 15.	A TEV feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása és közösség elleni uszítása miatt ismeretlen tettes ellen	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
15.	augusztus 19.	A Jobbik Üllési Alapszervezete ellen indított nyomozást felfüggesztették	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
16.	augusztus 27.	Horogkereszteket festett egy férfi Baján	Gyűlölet-cselekmények: gyűlöletbeszéd
17.	augusztus 31.	Erősödik a magyarországi antiszemitizmus	A magyarországi antiszemitizmusról
18.	–	Balog Zoltán a roma holokausztról nyilatkozott	Egyéb hírek
19.	–	Fajvédők és nacionalisták kongresszusa ellen tiltakoztak	Egyéb hírek

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus érte, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

**BEJELENTÉSEKET AZ ALÁBBI LEHETŐSÉGEK BÁRMELYIKÉN
FOGAD AZ ALAPÍTVÁNY:**

FORRÓDRÓT

(+36 1) 51 00 000

**Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és facebook oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany**

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtsük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

**ADOMÁNYÁT AZ ALÁBBI BANKSZÁMLASZÁMON JUTTATHATJA
EL AZ ALAPÍTVÁNYHOZ:**

13597539-12302010-00057157

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY ELÉRHETŐSÉGEI:

Cím: 1052 Budapest. Semmelweis utca 19.

Tel.: +36 1 267 57 54

+36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. *2011 Audit of Anti-Semitic Incidents*.

CEJI, 2012. *Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához.* Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. *Hate Crime. Impact, Causes and Responses*. London: Sage Publications.

Community Security Trust (CST). 2013. *Antisemitic Incidents Report 2012*.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hate crimes. In *Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict*. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. *Hate Crime Laws. A Practical Guide*. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. *Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region*. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. *In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes*. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. *Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány*. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szalai Kálmán ügyvezető igazgató

Szerző: Dr. Barna Ildikó szociológus, *habilitált egyetemi docens, tanszékvezető*
ELTE TÁTK Társadalomkutatások Módszertana Tanszék

Szerkesztők: Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, *a Tett és Védelem Alapítvány és a Brüsszel Intézet jogi képviselője*
Dr. Fekete István László ügyvéd, *a Tett és Védelem Alapítvány jogi képviselője*
Majoros Kata kommunikációs tanácsadó
Minkó Melinda kutató, *a Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoportjának vezetője*
Dr. Szegő Krisztina jogász
Görög Julianna szakfordító

Támogatás: Bodnár Dániel filozófus, *a Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke*
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2014. Budapest

BRÜSSZEL INTÉZET

Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Cím: 1052 Budapest. Semmelweis utca 19.
Tel: +36 1 267 57 54
<http://www.tev.hu>
info@brusszelintezet.hu